

Szamoszatai Lukianosz

Szíriai görög rétor és satírista (i.sz. 125-180), aki a cinikus filzófus, Peregrinosz Próteusz (i.sz. 95-165) életéről és haláláról írt satírárt. Peregrinosz ifjúságát Palesztinában, keresztények között töltötte, a rómaiak bebörtönözték. Szabadulása után ebionita lett (zsidó-keresztény csoport, akik szerint Jézus csak ember volt), később Egyiptomban aszketikus életű cinikus vándorfilozófus lett, és Rómában, majd Görögországban élt. Saját temetési beszédét elmondva máglyára vetette magát. A kortárs Tertullianus és Tatianosz szerint cinikusok és keresztények sokat kritizálták egymás eszméit és életvitelét.

Peregrinus haláláról [Peri tész Peregrinu teleutész] 11-13.

Forrás: Habermas, Gary: The Historical Jesus: Ancient Evidence for the Life of Christ(College Press, 2008:206). Angolból ford. Szalai András.

A keresztények, mint tudod, a mai napig egy embert imádnak - egy különleges személyiséget, aki bevezette szokatlan szertartásaikat, és ezért keresztre feszítették. ...Látod, e félrevezetett teremtmények azzal az általános meggyőződéssel kezdik, hogy örökre halhatatlanok, ami megmagyarázza a halál iránti megvetésüket és önkéntes odaadásukat, ami annyira gyakori közöttük. Aztán eredeti törvényadójuk még azt is belevéste az elméjükbe, hogy áttérésük pillanatától kezdve egymás testvérei; és megtagadják Görögország isteneit, és a keresztre feszített bölcset imádják, és az ő törvényei szerint élnek. Mindezt hitből teszik, aminek eredményeképpen minden világi vagyont egyformán megvetnek, és közös tulajdonnak tekintenek.